

Overzicht workshops, ronde 1

NISPA-congres “De nieuwe standaarden”, donderdag 29 november, Van der Valk hotel Lent (bij Nijmegen)

1. Pijn- en opiaatafhankelijkheid

Thomas Knuijver, verslavingsarts KNMG, Radboudumc

De versnippering van zorg en de niet op elkaar aangesloten zorglijn voor patiënten met pijn een opiaatafhankelijkheid maakt dat deze patiënten tussen wal en schip vallen. Dit leidt tot zeer hoge zorgconsumptie en toch lage tevredenheid. Het doel van deze workshop is om gezamenlijk kennis en kunde uit te wisselen over de organisatie van zorg rondom deze patiënten.

Onder andere aan de hand van casuïstiek wordt gekeken naar de opzet van de polikliniek (iatrogene) opiaat afhankelijkheid en pijn in samenwerking met het RadboudUMC.

Deze specifieke doelgroep krijgt in de regio Arnhem/Nijmegen een behandelaanbod geïntegreerd met pijnspecialisten waarbij er een samenwerkingsverband is tussen IrisZorg, RadboudUMC, NISPA en pijnbehandelcentra in regio Gelderland. De inpassing van de verslavingszorg in de transmurale zorg worden besproken.

De doelstellingen voor behandeling, de interventies alsook de valkuilen worden besproken.

2. Een generieke gespreksmodule

Boukje Dijkstra, algemeen directeur, NISPA (workshopleider), Wiebren Markus, GZ-psycholoog en senior onderzoeker, IrisZorg, Margreet van der Meer, Hoofd afdeling Kwaliteit Innovatie Centrum/onderzoeker, VNN, Evelien Joosten, psycholoog en onderzoeker, NISPA

Er zijn veel verschillende richtlijnen en standaarden beschikbaar en een grote hoeveelheid interventies zijn beschikbaar in de behandeling van de verslavingsproblemen. Door de bomen zien we het bos soms niet meer. De implementatie van interventies als CRA, motivationele gesprekstechnieken, shared-decision making (SDM), routine outcome monitoring, dialoogmodel vragen inhoudelijke kennis, maar roepen vooral ook vragen op over bejegening, herstel, regie van de cliënt, verantwoordelijkheden ed. Er is behoefte aan een korte, eenvoudige en werkbare gespreksmodule, gebaseerd op SDM-principes die gebruikt kan worden om ROM-uitkomsten met cliënten te bespreken en te gebruiken in de behandeling. Enkele instellingen zijn bezig met het uitwerken van een dergelijke gespreksmodule, bedoelt als een soort kapstok, waarbij verschillende methodieken die raakvlakken hebben met SDM geïntegreerd kunnen worden.

Tijdens de workshop worden de belangrijkste elementen uit de gespreksmodule toegelicht. De gespreksmodule zit in de ontwikkelfase en er is veel ruimte voor vragen en discussie over de inhoud en toepassing van de gespreksmodule.

3. Onderzoek doen binnen meerdere instellingen. Hoe doe je dat?

Janika Heitmann, onderzoeker en basispsycholoog, VNN, Harmen Beurmanjer, onderzoeker en Laura DeFuentes-Merillas, senior onderzoeker, cognitief gedragstherapeut VGct en psychotherapeut, Novadic-Kentron

Multicenter onderzoek, onderzoek doen binnen meerdere instellingen, heeft een aantal voordelen. Zo kun je sneller een groot aantal cliënten werven en profiteren van elkaars expertise. Toch zie je dat veel mensen sceptisch zijn over het aangaan van een multicenter onderzoek. Aan de hand van een aantal voorbeelden, onderzoeken die plaats hebben gevonden binnen meerdere verslavingszorginstellingen, willen we met jullie de voor- en nadelen van dit soort onderzoeken bespreken.

In de workshop wordt stil gestaan bij de volgende vragen: wanneer kies je (niet) voor multicenter?; waar moet je rekening mee houden en waar lopen we in de praktijk tegenaan? Verder willen we met de deelnemers in gesprek over hoe we de implementatie van multicenter onderzoek kunnen bevorderen en hoe we de samenwerking tussen instellingen kunnen verbeteren. Het doel van de workshop is om een checklist op te stellen, die in de toekomst gebruikt kan worden voor de start van een multicenter onderzoek. Wees welkom en deel je ervaringen en/of suggesties.

4. Schematherapie bij Verslaving

Marloes Krijgsman, GZ psycholoog en Coby Thijssen, GZ psycholoog, Vincent van Gogh

Bij mensen met een persoonlijkheidsstoornis zijn bepaalde persoonlijkheidstrekken zo sterk aanwezig, dat ze steeds in dezelfde valkuilen terechtkomen. Zeker in combinatie met een verslaving. Dit kan lastig zijn in het contact met anderen. Mensen met een persoonlijkheidsstoornis lopen vaak vast op verschillende terreinen van hun leven. Soms zijn ze in het verleden herhaaldelijk behandeld, maar vallen ze – mede door de verslaving – steeds weer terug in probleemgedrag. Maar ook een verslavingsbehandeling kan door de persoonlijkheidsproblematiek gecompliceerd verlopen.

Daarom bieden de zorgprogramma's 'verslavingsstoornissen' en 'persoonlijkheidsstoornissen' van Vincent van Gogh nu een geïntegreerde behandeling. We zijn nu een jaar geleden gestart met een pilot in de vorm van een uniek ambulante behandeltraject voor mensen met een persoonlijkheidsstoornis en een verslavingsstoornis. De basis van de behandeling is schematherapie: een integratieve vorm van psychotherapie, waarin we in deze therapiegroep de verslaving expliciet een plek geven in het modusmodel.

Gekozen is voor de deze vorm van therapie, daar schematherapie evidence-based is bevonden. Over de huidige groep kunnen we alleen de ervaringen van cliënten met jullie delen.

In deze workshop willen we jullie op interactieve wijze laten kennismaken met de methodieken van deze integratieve behandeling.

De workshop is gericht op kennisoverdracht, oefening door middel van experiëntiële technieken die tijdens de workshop aanbod komen en die natuurlijk tot discussie mogen leiden.

Overzicht symposium, ronde 1

NISPA-congres “De nieuwe standaarden”, donderdag 29 november, Van der Valk hotel Lent (bij Nijmegen)

SYMPOSIUM: Nieuwe zorgstandaarden voor de verslavingszorg

Arnt Schellekens, psychiater Radboudumc en wetenschappelijk directeur NISPA, Peter Greeven, klinisch psycholoog, Novadic-Kentron en ervaringsdeskundige

In het symposium komt u meer te weten over hoe de Zorgstandaard Alcohol tot stand is gekomen en hoe deze in de praktijk kan worden vormgegeven, samen met cliënten en naasten. Vanuit de bestaande (beroeps)richtlijnen worden de belangrijkste vernieuwingen uit de zorgstandaard besproken en een verbinding worden gemaakt met de consequenties voor de zorg. Zowel in de Zorgstandaard als in het symposium wordt aandacht besteed aan medicatieverstrekking. Tevens zal er vanuit cliënten perspectief worden ingegaan op de mogelijkheden die de Zorgstandaarden bieden en de rol van herstelondersteunende zorg binnen de verslavingszorg.

Na drie korte inleidingen op de zorgstandaard Alcohol is er ruimte om met elkaar van gedachten te wisselen over de betekenis van deze zorgstandaard voor professionals en cliënten.

Deelnemers hebben na afloop meer inzicht in de achtergronden van de zorgstandaard en kunnen een verbinding maken naar hun eigen praktijk. Er worden nieuwe inzichten vanuit de zorgstandaarden gedeeld. Door de discussie tussen zorg-professionals en ervaringsdeskundigen zal zowel de zorg-professional als de cliënt reflecteren op zijn eigen visie ten aanzien van de zorgstandaard.